

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	224 «Технології медичної діагностики та лікування»
Назва освітньо-професійної програми	Протезування-ортезування
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра мовної підготовки та гуманітарних дисциплін
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	обов'язкова
Форма навчання	Денна
Викладачі:	
Прізвище, ім'я, по батькові	1. Людмила Шевченко 2. Ольга Косіцька 3. Андрій Самарін
Посада	1. Зав. кафедри мовної підготовки та гуманітарних дисциплін, доцент, к. філол. н. 2. Доцент кафедри мовної підготовки та гуманітарних дисциплін, доцент, к. філол. н. 3. Асистент кафедри мовної підготовки та гуманітарних дисциплін, к. політ. н.
Науковий ступінь, вчене звання	1. Кандидат філологічних наук

Електронна адреса	2. Кандидат філологічних наук
	3. Кандидат політичних наук
	1 ludshevchenko@nuozu.edu.ua
Посилання на профіль викладача	2 olkoriki@gmail.com
	3 andrij.samarin67@gmail.com
	1. https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/filosofii-ta-inozemnykh-mov/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/10696-shevchenko-liudmyla-hryhorivna#gsc.tab=0
Консультації	2. https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/filosofii-ta-inozemnykh-mov/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/9978-kositska-olha-mykhailivna#gsc.tab=0
	1. Пн. 13.00, Чт. 13.00
	2. Пн. 13.00, Чт. 13.00
	3. Пн. 13.00, Чт. 13.00

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<i>Предметом вивчення</i> навчальної дисципліни є уявлення про основні етапи розвитку української культури, забезпечує розуміння системного зв'язку всіх складових матеріальної і духовної культури, спрямована на збагачення і розширення гуманітарної підготовки студентів, формування творчої активності майбутніх фахівців, сприяє формуванню ціннісних орієнтацій та світогляду здобувачів освіти.
Мета дисципліни	Формування у здобувачів освіти системи знань про закономірності культурного процесу в Україні, культури як специфічного та унікального феномена людства, розгляд української культури в історичному розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій; оволодіння основними термінами та поняттями культури на рівні відтворення тлумачення та використання як у повсякденному житті, так і у професійній діяльності; вміння застосовувати знання із історії української культури для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур та самоідентифікації як громадянина Української держави.
Завдання дисципліни	- Ознайомити здобувачів освіти з основами сучасних підходів до історії України та української культури; - Розкрити особливості історичного розвитку української культури; виявити зв'язок культури з соціальними, цивілізаційними, побутовими, мистецькими явищами і процесами; - Навчити здобувачів освіти визначати основні мистецькі стилі та світоглядні домінуючі, вільно оперувати широким фактологічним матеріалом.
Пререквізити	<i>Шкільного курсу історії України та Всесвітньої історії, які дають базові уявлення про освіту.</i>

Постреквізити	Навчальна дисципліна є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: <i>«Історії України та української культури»</i> , що предметно інтегрується з дисциплінами, які забезпечують подальшу гуманітарну підготовку студентів-медиків.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<u>Мають відповідати стандарту вищої освіти та ОП</u> Загальні компетентності: ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК05. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК09. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Спеціальні компетентності (СК): СК11. Здатність визначати власну потребу в додаткових знаннях та безперервно розвивати власні навички.
Результати навчання	<u>Мають відповідати стандарту вищої освіти та ОПП Протезування-ортезування</u> ПРН 4. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів. ПРН 9. Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології. ПРН 12. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати почуття відповідальності за виконану роботу. ПРН 18. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах воєнного стану; вибирати методи та засоби збереження життя.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: кредитів ЄКТС 3 (90 годин). Для очної денної форми навчання: аудиторних 36 годин, самостійна робота 54 години
Форма підсумкового контролю	залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у I семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Модуль 1. історичні і культурні процеси в Україні від 1 млн р. тому до I пол. XIV ст.		

1.1.	Витоки української історії та культури 1 млн тому – VII ст. Київська Русь політичне та культурне життя (XI ст. – XIII ст.).	1.Трипільська цивілізація 2.Перші кочові народи 3.Київська Русь та її значення 4. Культура стародавньої доби
1.2.	Соціально-політичний і культурний розвиток Галицько-Волинської держави. (XII – XIV ст.). Українські землі у складі іноземних держав. Українська культура Литовсько-польської доби (друга пол. XIV – перша пол. XVII ст.).	1.Галицько-Волинська держава 2. Литовська доба у вітчизняній історії 3. Українські землі в складі Польщі 4. Культурні процеси литовсько-польської доби
1.3.	Українське козацтво та культура українського бароко (XVII – XVIII ст.). Історико-культурний розвиток на українських землях кінця XVIII – сер. XIX ст.	1.Причини виникнення козацтва 2.Національно-Визвольна боротьба 3.Українські землі в складі двох імперій 4.Українське бароко
1.4.	Витоки української історії та культури 1 млн тому – VII ст. Київська Русь політичне та культурне життя (XI ст. – XIII ст.).	1.Особливості трипільської культури 2.Київська Русь за перших правителів 3.Роздробленість Київської держави 4. Візантійський стиль в культурі Русі
1.5.	Соціально-політичний і культурний розвиток Галицько-Волинської держави. (XII – XIV ст.). Українські землі у складі іноземних держав. Українська культура Литовсько-польської доби (друга пол. XIV – перша пол. XVII ст.).	1.Династія Романовичів та їх діяльність 2.Українські землі в складі Литви та Польщі (порівняльний аналіз) 3.Розвиток культури і освіти в складі іноземних держав
1.6	Українське козацтво та культура українського бароко (XVII – XVIII ст.). Історико-культурний розвиток на українських землях кінця XVIII – сер. XIX ст.	1.Причини української революції 2.Доба Руїни та її наслідки 3.Нищення української державності 4.Національне пробудження українців
Модуль 2. Історичні і культурні процеси в Україні з II пол. XIX ст. до сьогодення		
2.1.	Україна та українці на шляху національного	1.Громадський рух в українських землях

	відродження (друга половина XIX – перше двадцятиріччя XX ст.).	2.Перші політичні партії та їх програми 3.Перша світова війна. Українська революція 4.Культурні процеси на зламі століть
2.2.	Соціально-політичні та культуротворчі процеси в Україні (20 – 80-х рр. XX ст.).	1.Голодомор 1932-1933. Розстріляне відродження 2.Друга світова та УРСР 3.«Відлига» 4.Епоха «застою»
2.3.	Соціально-політичні та культуротворчі процеси в Україні в епоху незалежності.	1.Становлення незалежної України 2.Помаранчева Революція 3. Революція Гідності 4.Війна РФ проти України
2.4.	Україна та українці на шляху національного відродження (друга половина XIX – перше двадцятиріччя XX ст.).	1.Громадівці та їх значення 2.Українці в Першій світовій війні 3.Національно-визвольна революція Культура в добу революції 1917 – 1921 рр
2.5.	Соціально-політичні та культуротворчі процеси в Україні (20 – 80-х рр. XX ст.).	1.Знищення українців в 30-х рр. 2.Друга світова війна та українці 3.«Відлига» та шістдесятники 4.«Перебудова» та розпад СРСР
2.6.	Соціально-політичні та культуротворчі процеси в Україні в епоху незалежності.	1.Розбудова незалежної України 2.Україна в епоху революцій 3.Агресія та війна РФ проти України 4. Культура в добу незалежності

Самостійна робота здобувача освіти

№ з/п	Назва теми	денна форма
		24
Модуль 1.історичні і культурні процеси в Україні від 1 млн р. тому до I пол. XIV ст.		

Тема 1.1	<p>Витоки української історії та культури 1 млн тому – VII ст. Київська Русь політичне та культурне життя (XI ст. – XIII ст.).</p> <p><u>Реферати, доповіді, презентації:</u></p> <p>1. Школи, напрямки та теорії в історії української культури XX–XXI століття. 2. Сучасні досягнення технологічних наук і етика. 3. Професійна культура сучасного фахівця. 4. Історія української культури в наукових дослідженнях. 5. Співвідношення між державністю, ідентичністю і культурою в українському контексті. 6. Проблема етногенезу українців у вітчизняній та закордонній історіографії. 7. Особливості накопичення знань, розвитку технологічних можливостей людства у найдавніший (доцивілізаційний) період. 8. Наслідки тисячолітньої колонізації Північного Причорномор'я греками та римлянами для України. 9. Передслов'янське населення України, його матеріальна та духовна культури. 10. Перші письмові згадки про слов'ян: політичний устрій, побут, звичаї та традиції слов'ян за античними та арабськими джерелами. 11. Русь в епоху становлення. Хрещення Русі. 12. Ярослав Мудрий як розбудовник культури Київської Русі. 13. «Остромирове Євангеліє» як пам'ятка образотворчого мистецтва та давньоруської літератури часів Київської Русі. 14. Фреска як жанр образотворчого мистецтва середньовічної доби. 15. Різьблення по дереву як різновид декоративно-ужиткового мистецтва. 16. Золоті ворота – визначна пам'ятка фортифікаційної архітектури Київської Русі.</p>	<p>10</p>
Тема 1.2	<p>Соціально-політичний і культурний розвиток Галицько-Волинської держави. (XII – XIV ст.). Українські землі у складі іноземних держав. Українська культура Литовсько-польської доби (друга пол. XIV – перша пол. XVII ст.).</p> <p><u>Реферати, доповіді, презентації:</u></p> <p>1. Князь Роман Мстиславович. 2. Данило Галицький людина легенда. 3. Лев Данилович та його значення в історії держави. Культура Галицько-Волинського князівства. 4. Побут і звичаї простого народу. 5. Соціально-політичний устрій князівства. 6. Архітектура освіта та живопис Галицько-Волинської держави. 7. Розвиток освіти та науково-технічних знань в Україні в XIV – першій половині XVII ст. 8. Початок книгодрукування в Україні. 9. Український Ренесанс кінця XVI – першої третини XVII століть та його особливості. 10. Діяльність братських шкіл в Україні. 11. Українці в європейських університетах (XIV–XVI ст.).</p>	<p>4</p>
Тема 1.3	<p>Українське козацтво та культура українського бароко (XVII – XVIII ст.). Історико-культурний розвиток на українських землях кінця XVIII – сер. XIX ст.</p> <p><u>Реферати, доповіді, презентації:</u></p> <p>1. Ідеал людини доби бароко. 2. Внесок гетьмана Мазепи в розвиток української культури та мистецтва. 3. Внесок українців у розвиток російської культури XVII–XVIII ст. 4. Києво-Могилянська академія та її</p>	<p>10</p>

	роль в історії культури України. 5. Образ Мазепи в художній культурі. 6. Історична ретроспектива українського національного відродження. 7. Культурний герой у народній свідомості (XIX ст.). 8. Українці в російській культурі XIX ст. 9. Роль інтелігенції у творенні культури Нового Часу. 10. Художні стилі в українській архітектурі XIX ст.	
Модуль 2. Історичні і культурні процеси в Україні з II пол. XIX ст. до сьогодні		30
Тема 2.1	Україна та українці на шляху національного відродження (друга половина XIX – перше двадцятиріччя XX ст.). Реферати, доповіді, презентації: 1. Жінка-митець в українській культурі XIX століття. Особливості художнього світосприйняття. 2. Українська мова та національна культура. Проблеми існування. 3. Національна ідея у філософському світогляді М. Драгоманова. 4. Роль М. Грушевського у національно-культурному розвитку народу. 5. Архітектура класицизму в Україні XIX століття.	10
Тема 2.2	Соціально-політичні та культуротворчі процеси в Україні (20 – 80-х рр. XX ст.). Реферати, доповіді, презентації: 1. Доля українського митця у XX столітті. 2. Більшовики й українська інтелігенція. 3. Загальнолюдське та національне у творчості шістдесятників. 4. Місце та роль О. Довженка у світовому кінематографі. 5. Українська церква в умовах радянського тоталітаризму.	10
Тема 1.3	Українське козацтво та культура українського бароко (XVII – XVIII ст.). Історико-культурний розвиток на українських землях кінця XVIII – сер. XIX ст. Реферати, доповіді, презентації: 1. Художня культура України у добу незалежності. 2. Культура та політика. Особливості взаємодії. 3. Художньо-масові форми дозвілля в Україні та розвиток професійного мистецтва. 4. Роль Т. Шевченка у духовному відродженні нації (2004, 2014 рр.). 5. Петриківський розпис: традиція та сучасність.	10
Всього		54

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання	<ul style="list-style-type: none"> ✓ на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо; ✓ на семінарських заняттях обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної
--	--

діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодівати культурою толерантності.

✓ на *практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів);
- практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Питання для підсумкового контролю за темами модулів:

Модуль 1. історичні і культурні процеси в Україні від 1 млн р. тому до I пол. XIV ст.

Зародження життя на теренах України. Культура первісних людей.

Досягнення трипільців в господарстві (землеробство, кераміка, будівництво).

Навести приклади та охарактеризувати кочові племена в Україні.

Східнослов'янські племена та заснування Києва полянами.
Історія Київської Русі за князювання Олега, Ігоря, Ольги та Святослава.
Розквіт Київської Русі за часів Володимира Великого і Ярослава Мудрого. Розкрити їх релігійні та культурні досягнення.
Причини роздробленості Київської держави.
Вплив монголо-татарської навали на остаточний занепад Київської Русі.
Історія Галицько-Волинської держави, особливості культури.
Боротьба литовських правителів проти монгольської орди в українських землях. «Оксамитове» проникнення литовців.
Стан українських земель у складі ВКЛ, Польщі та інших держав в XIV ст. (порівняльний аналіз).

Модуль 2. Історичні і культурні процеси в Україні з II пол. XIX ст. до сьогодення

Історія виникнення Запорізької Січі, її устрій, господарство і культура.
Причини та передумови Національно-визвольної війни, її характер.
Переяславська Рада 1654 року. Доба Руїни в історії козацької держави.
Доба гетьманування І. Мазепи, його політична та культурна діяльність.
Ліквідація Гетьманщини і Запорізької Січі.
Приклади зародження нової української літератури напр. XVIII ст.
Москвофіли, народовці, радикали в західноукраїнських землях XIX ст.
Діяльність та програмні документи Кирило-Мефодіївського братства.
Буржуазні реформи 60-70-х років XIX ст. Скасування кріпацтва.
Громадівський рух Україні. Валуєвський циркуляр. Емський указ.
Події в Україні під час революції 1905-1907 рр.
Бойовий шлях УССів в роки Першої світової війни.
Історична оцінка I - IV Універсалам ЦР та умовам їх прийняття.
Доба Гетьманату П. Скоропадський. Культура в добу революції
Західноукраїнська Народна республіка (ЗУНР). Акт Злуки.
«Воєнний комунізм і НЕП» (порівняльний аналіз).
Політика коренізації в УРСР її вплив на українську культуру.
Індустріалізація та колективізація в УРСР.
Причини та наслідки голодомору в 1932-1933 рр.
Основні події визволення України в роки Великої Вітчизняної війни.
Культурні та наукові досягнення українців в роки Другої світової війни

Розкрити значення ждановщини в післявоєнній відбудові УРСР
Десталінізація. Лібералізація. «Культ особи Сталіна».
Вплив шістдесятників на загальний розвиток культури в УРСР
Державотворчі процеси в Україні в 1990-х роках. Розвиток культури.
Причини та наслідки Помаранчевої Революції та Революції Гідності.
Війна РФ проти України. Відображення подій в вітчизняній культурі.

Список рекомендованих джерел

Рекомендований бібліографічний список

11.1. Нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про вищу освіту» (2014, зі змінами та доповненнями).
2. Закон України «Про освіту» (2017, зі змінами та доповненнями).
3. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів».
4. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
5. Наказ МОН України «Про затвердження стандартів вищої освіти».
- Наказ МОН України «Про затвердження Положення про організацію освітнього процесу у вищих навчальних закладах».
6. Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 222 «Медицина» другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я».
7. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.
8. Статут НУОЗ України імені П. Л. Шупика.
9. Положення про організацію освітнього процесу в НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

11.2. Основна література:

1. Бойко О.Д. Історія України: навч. посіб. 8-є вид., доповн. Київ : Академвидав, 2021. 640 с.
2. Дорошко М. Історія України. Курс лекцій: навч. посіб. Київ : Самміт-Книга, 2021. 472 с.
3. Історія світової та української культури: навч. посіб. / В. А. Гречко та ін. Київ : Літера, 2002. 463 с.
4. Історія та культура України: навч. посіб. / О. С. Каденюк та ін. Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2018. 311 с.
5. Історія України: Курс лекцій: У 2 кн. Кн. 2: ХХ ст. / Л.Г. Мельник та ін. Київ : Либідь, 1992. 464 с.
6. Історія України: Курс лекцій: У 2-х кн. Кн. 1: Від найдавніших часів до кінця ХІХ ст. / Л.Г. Мельник та ін. Київ : Либідь, 1991. 576 с.
7. Історія України: навч. посіб. / М. О. Скрипник та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 367 с.
8. Історія України: навч. посіб. / В.Ф. Верстюк та ін. Київ : Альтернативи, 2002. 472 с.

9. *Історія України: нове бачення* : у 2-х т. / О.І. Гуржій, та ін. Т. 1. Київ : Україна, 1995. 350 с.
10. *Історія України: нове бачення: У 2-х т.* / В.Ф. Верстюк та ін. Т. 2. Київ : Україна, 1996. 494 с.
11. *Історія української культури* / За загал. ред. І. Крип'якевича. Київ : Либідь, 2002. 656 с.
12. *Історія української культури* / За ред. О. Павлова. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
13. *Історія української культури у 5-ти т. Т. 1. Історія культури давнього населення України* / Ю. С. Асєєв. та ін. Київ : Наукова думка, 2001. 1134 с.
14. *Історія української культури у 5-ти т. Т. 2. Українська культура XIII – першої половини XVII ст.* / В. С. Александрович. та ін. Київ : Наукова думка, 2001. 846 с.
15. *Історія української культури у 5-ти т. Т. 3. Українська культура другої половини XVII – XVIII ст.* / В. С. Александрович та ін. Київ : Наукова думка, 2003. 1246 с.
16. *Історія української культури у 5-ти т. Т. 4. Кн. 1. Українська культура XIX ст.* / А.Ф. Артюх. та ін. Київ : Наукова думка, 2008. 1008 с.
17. *Історія української культури у 5-ти т. Т. 4. Кн. 2. Українська культура XIX ст.* / А.Ф. Артюх. та ін. Київ : Наукова думка, 2005. 1294 с.
18. *Історія української культури: підручник* / за ред. О.Павлової, Т.Мельничук. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 340 с.
19. *Історія української та зарубіжної культури* / За ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. Київ : Знання, 2002. 351 с.
21. Каденюк О.С., Нестеренко В. А., Завадська І.М., Практикум «Історія та культура України»: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів освіти : Кам'янець-Подільський, 2019. 191 с.
22. Кордон М. В. *Українська та зарубіжна культура: підручник.* Київ : Центр учбової літератури, 2007. 584 с.
23. *Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посіб.* / За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. Львів : Світ, 2005. 568 с.
24. *Новітня історія України (1900–2000): навч. посіб.* / А.Г. Слюсаренко та ін. Київ : Вища школа, 2002. 719 с.
25. Огієнко І. *Коротка історія культурного життя українського народу: навч. посіб.* Київ : Центр учбової літератури, 2019. 141 с.
26. Остафійчук В.Ф. *Історія України: сучасне бачення: навч. посіб.* Київ : Знання-Прес, 2002. 348 с.
27. *Політична історія України: навч. посіб.* / Є.О. Бондарєв та ін. Київ : ВЦ «Академія», 2002. 488 с.
28. Рибалка І.К. *Історія України: У 2-х ч. Ч. 1: Від найдавніших часів до кінця XVIII століття: підручник.* Харків : Основа, 1995. 446 с.
29. Рибалка І.К. *Історія України: У 2-х ч. Ч. 2: Від початку XIX століття до лютого 1917 року: підручник.* Харків : Основа, 1997. 479 с.
30. Станіславська К. *Мистецькі форми сучасної видовищної культури.* Київ : Стилос, 2020. 272 с.
31. Шейко В.М. *Історія української культури: навч. посіб.* Київ : Кондор, 2006. 264 с.

11.3. Допоміжна література:

1. Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. *Україна від найдавніших часів досьогодення: Хронологічний довідник.* Київ : Наукова думка, 1995. 687 с.
2. Гісем О.В., Мартинюк О.О., Трухан О.Ф. *Історія України в таблицях.* Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2006. 480 с.
3. Грушевський М.С. *Ілюстрована історія України.* Київ : Наукова думка, 1992. 549 с.

4. Довідник з історії України: А–Я / За заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. 2-ге вид. Київ : Генеза, 2001. 1135 с.
5. Дорошенко Д.І. Нарис історії України. Львів : Світ, 1991. 576 с.
6. Історія України: навч.-метод. посіб. для семінарських занять / В.М. Литвин. Київ : Знання-Прес, 2006. 460 с.
7. Історія України: навч. посіб. / За ред. Г.Д. Темка. Київ : Академія, 2001. 480 с.
8. Калініченко В.В., Рибалка І.К. Історія України. Ч. III: 1917–2003 рр.: підручник. Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2004. 628 с.
9. Котляр М., Кульчицький С. Довідник з історії України. Київ : Україна, 1996. 463 с.
10. Котляр М., Кульчицький С. Шляхами віків: Довідник з історії України. Київ : Україна, 1993. 380 с.
11. Крип'якевич І.П. Історія України. Львів : Світ, 1990. 520 с.
12. Малий словник історії України / В. Смолій. та ін. Київ : Либідь, 1997. 464 с.
13. Нагаєвський І. Історія Української держави двадцятого століття. Київ : укр. письменник, 1993. 413 с.
14. Новий довідник: Історія України / Відп. ред. І. Сілакова. Київ : ТОВ «КАЗКА», 2006. 736 с.

11.4. Інформаційні ресурси

1. <http://etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського ПАНУ (дата звернення: 24.08.2023).
2. <http://elib.nplu.org/> – бібліотека «Культура України» (дата звернення: 24.08.2023).
3. <http://k-ua.net/> – сайт «Культура України» (дата звернення: 24.08.2023).
4. <http://kultura.ho.ua/books/ku.htm> – Культурологічна бібліотека (дата звернення: 24.08.2023).
5. <http://mari.kiev.ua/> – Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України (дата звернення: 24.08.2023).
6. <http://poetry.uazone.net/> – бібліотека української поезії (дата звернення: 24.08.2023).
7. <http://izbonyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України (дата звернення: 24.08.2023).
8. Гавриленко І. Конспект лекцій з історії України. URL : <https://histua.com/knigi/konspekt-lekcij-z-istoriya-ukraini> (дата звернення: 24.08.2023).
9. Донченко С. Конспект лекцій з дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх форм навчання усіх напрямів підготовки. URL : <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/15/7-16-kl19.pdf> (дата звернення: 24.08.2023).
10. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. URL : <https://histua.com/istoriya-ukraini> (дата звернення: 24.08.2023).
11. Історія України: Конспект лекцій / О.П. Гужва. та ін. Харків : УкрДАЗТ, 2014. 73 с. URL : <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/7233/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf> (дата звернення: 24.08.2023).
12. Книги та підручники з історії України. URL : <https://histua.com/knigi> (дата звернення: 24.08.2023).
13. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Історія України» для студентів I курсів усіх спеціальностей. URL : <https://uahistory.co/lesson/ukraine-history-opornii-konspekt-leczii/> (дата звернення: 24.08.2023).
14. Хмарський В. М. Історія України : конспект лекцій. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 118 с. URL :

http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/25019/1/Khmarskyi_history.pdf (дата звернення: 24.08.2023).

Загальна схема оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі – ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв’язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп’ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: залік.

Розмір шкали ЄКТС із навчальної дисципліни для спеціальностей галузі знань 22 Охорона здоров’я дорівнює 200 балам (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014), а мінімальна позитивна оцінка починається зі 111 балів; для спеціальностей інших галузей знань – дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ЄКТС оцінками.

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Сума балів	
		ECTS	Галузь знань 22 Охорона здоров'я
	залік	100 балів	200 балів
A (відмінно)	Зараховано	90 - 100	170 – 200
B (дуже добре)		82 - 89	155 – 169
C (добре)		75 - 81	140 – 154
D (задовільно)		68 - 74	125 – 139
E (достатньо)		61 - 67	111 – 124
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Не зараховано	35 - 60	60 – 110
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		0 - 34	0 – 59

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
  - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
  - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
  - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
  - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
  - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
  - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
  - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.